

Jornada Internacional Interuniversitària d'Economia
Social i Cooperativisme

Universitat, empenedoria i cooperativisme.

L'ECONOMIA SOCIAL I COOPERATIVA A LA UNIVERSITAT: SITUACIÓ ACTUAL I EFECTES EN EL DESENVOLUPAMENT DEL MOVIMENT COOPERATIU

15 d'octubre de 2015

ÍNDEX

- **INTRODUCCIÓ**
- **SITUACIÓ DE L'ECONOMIA SOCIAL I COOPERATIVA A LA UNIVERSITAT**
- **EFFECTES SOBRE EL DESENVOLUPAMENT DEL MOVIMENT COOPERATIU**
- **CONCLUSIONS**

INTRODUCCIÓ

- **Estudi exploratori**
- **Objectius:**
 - **Situació actual de l'economia social i cooperativa a la universitat**
 - **Efectes desenvolupament moviment cooperatiu**
- **Comparativa diverses comunitats autònomes**

INTRODUCCIÓ

Cooperativas, empleo y ventas por Comunidades Autónomas. Año 2008

Comunidad Autónoma	Nº de Cooperativas			Empleo*			Ventas (euros)		
	[1]	[2]	[3]	[1]	[2]	[3]	[1]	[2]	[3]
Andalucía	3.809	1.414	5.223	76.358	9.498	85.856	11.184.643.848	360.958.883	11.545.602.731
Aragón	534	345	879	7.404	2.318	9.722	2.074.451.675	88.139.841	1.949.591.516
Asturias	200	75	275	3.993	487	4.480	617.008.151	18.521.592	635.529.743
Baleares	128	84	212	2.917	576	3.493	405.212.709	21.924.959	427.137.668
Canarias	283	80	363	6.937	515	7.452	1.293.923.842	19.589.195	1.526.513.037
Cantabria	82	26	108	1.678	181	1.859	176.671.048	6.919.264	183.590.312
Castilla-la Mancha	1.059	459	1.518	17.578	3.057	20.635	2.935.238.458	116.242.510	3.051.480.968
Castilla y León	1.126	328	1.454	16.063	2.184	18.247	3.243.447.923	83.028.308	3.326.476.231
Cataluña	2.101	3.252	5.353	36.269	21.817	58.086	6.405.725.460	829.319.327	7.235.044.787
Com. Valenciana	1.553	1.479	3.032	61.006	9.971	70.977	5.153.216.317	378.940.905	5.532.157.222
Extremadura	586	120	706	7.064	812	7.876	1.971.730.303	30.865.474	2.002.595.777
Galicia	653	271	924	9.702	1.795	11.497	2.209.219.281	68.236.134	2.277.455.415
Madrid	723	392	1.115	16.037	2.613	18.650	4.975.483.669	99.315.128	5.074.798.797
Murcia	860	725	1.585	17.910	4.904	22.814	2.903.874.011	186.488.358	3.090.362.369
Navarra	182	138	320	6.615	951	7.566	1.294.241.581	36.190.528	1.330.432.109
País Vasco	795	718	1.513	69.484	4.827	74.311	14.931.332.558	183.512.032	15.114.844.590
Rioja (La)	124	34	158	1.221	224	1.445	321.766.604	8.513.473	330.280.077
Total	14.798	9.940	24.738	358.236	66.730	424.966	62.097.187.438	2.536.705.911	64.633.893.349

Font: Las grandes cifras de la economía social en España (CIREC)

INTRODUCCIÓ

	Nº. de cooperatives	Llocs de treball	Vendes
1	Catalunya	Andalusia	País Basc
2	Andalusia	País Basc	Andalusia
3	Comunitat Valenciana	Comunitat Valenciana	Catalunya

SITUACIÓ DE L'ECONOMIA SOCIAL I COOPERATIVA A LA UNIVERSITAT

- **Indicadors analitzats:**
 - **Programes de formació universitaris (de grau i post-grau)**
 - **Articles publicats en revistes indexades al Journal Citation Report (JCR) i a SCOPUS**
 - **Organismes dedicats a la transferència de coneixement**
- **Paraula clau: cooperativa**

Programes de formació universitaris (de grau i post-grau)

Nom programa	Centre	Comunitat
Experto en gestión empresarial cooperativa (USE)	Universidad de Sevilla (USE)	Andalusia
Expert universitari en Direcció i Gestió d'Organitzacions No Lucratives i d'Economia Social	Universitat Ramon Llull	Catalunya
Postgrau en Economia Cooperativa	Universitat Autònoma de Barcelona	Catalunya
Doctorado en Emprendizaje, Cooperativismo e Innovación en la Gestión	Mondragon Unibertsitatea	País Vasc
Especialista en estudios cooperativos (UDE)	Universidad de Deusto	País Vasc
Experto en Desarrollo Cooperativo	Mondragon Unibertsitatea	País Vasc
Máster Universitario en Economía Social y Solidaria	Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibertsitatea	País Vasc
Máster Universitario en Gestión de Empresas Cooperativas y de la Economía Social	Mondragon Unibertsitatea	País Vasc
Diploma de Especialización Profesional Universitario en Dirección Estratégica de Empresas Cooperativas y de la Economía Social. 1ª edición	Universidad de Valencia (UV)	Valencia
Diploma de Especialización Profesional Universitario en Gestión Tributaria y Contable para Cooperativas 5ª Edición	Universidad de Valencia (UV)	Valencia
Doctorado en Economía Social (Cooperativas y Entidades no Lucrativas)	Universidad de Valencia (UV)	Valencia
Experto Universitario en Gestión de Cooperativas Agroalimentarias	Universitat Politècnica de València	Valencia
Máster en Dirección de Cooperativas Agroalimentarias	Universitat Politècnica de València	Valencia
Máster Universitario en Economía Social (Cooperativas y Entidades no Lucrativas)	Universidad de Valencia (UV)	Valencia
Curs d'extensió universitària en Economia Social i Cooperatives	Universidad de Valencia (UV)	Valencia
Seminari de Dret Cooperatiu i de l'Economia Social	Universidad de Valencia (UV)	Valencia

Font: Cercadors de titulacions universitàries (ANECA, Universia, Educaweb, Emagister, etc.)

Programes de formació universitaris (de grau i post-grau)

- **14 programes universitaris**
- **5 màsters universitaris, 2 programes de doctorat i la resta cursos d'especialització**
- **Per comunitats autònomes:**

Comunitat autònoma	Nº. programes	Universitat
Comunitat Valenciana	6	UV, UPV
País Basc	5	Deusto, Mondragón, UPB
Catalunya	2	UAB, Ramón Llull
Andalusia	1	Sevilla

Articles publicats en revistes indexades (JCR)

Universitat	Nº Autors	Comunitat
UNIV ALMERIA	2	Andalusia
UNIV CORDOBA	1	Andalusia
UNIV GRANADA	1	Andalusia
UNIV JAEN	1	Andalusia
UNIV CASTILLA LA MANCHA	1	Castella la Manxa
UNIV VALLADOLID	1	Castella Lleó
UNIV AUTONOMA BARCELONA	2	Catalunya
UNIV BARCELONA	3	Catalunya
UNIV A CORUNA	1	Galicia
UNIV LA RIOJA	1	La Rioja
UNIV CARLOS III MADRID	1	Madrid
UNIV CEU SAN PABLO	2	Madrid
UNIV COMPLUTENSE MADRID	1	Madrid
UNIV POLITECN MADRID	1	Madrid
UNIV MALAGA	1	Màlaga
UNIV MURCIA	1	Múrcia
UNIVERSIDAD PUBLICA DE NAVARRA	1	Navarra
UNIV BASQUE COUNTRY	1	País Basc
UNIV ZARAGOZA	4	Saragossa
UNIV JAUME I CASTELLO	1	València
UNIV MIGUEL HERNANDEZ	2	València
UNIV POLITECN VALENCIA	5	València
UNIV VALENCIA	8	València
Total	43	

Font: Base de dades JCR (2005-2015)

Articles publicats en revistes indexades (JCR)

- 34 articles publicats (a tot l'Estat)
- 43 autors afiliats a universitat espanyoles
- Segons la seva afiliació:

Comunitat autònoma	Nº. autors	Universitat
Comunitat Valenciana	16	UV, UPV, ...
Andalusia	5	Almería, Córdoba, ...
Catalunya	5	UAB, UB
País Basc	1	UPB

Articles publicats en revistes indexades (SCOPUS)

Universitat	Nº Autors	Comunitat
Universidad de Almeria	6	Andalusia
Universidad de Cordoba	3	Andalusia
Universidad de Granada	6	Andalusia
Universidad de Jaen	6	Andalusia
Universidad de Malaga	2	Andalusia
Universidad Loyola Andalucía	1	Andalusia
Universidad de Valladolid	2	Castella Lleó
Universidad de Castilla-La Mancha	2	Castilla-La Mancha
Universidad Autonoma de Barcelona	2	Catalunya
Universitat de Barcelona	1	Catalunya
Universitat de Lleida	4	Catalunya
Universitat Internacional de Catalunya	1	Catalunya
Universitat Pompeu Fabra	2	Catalunya
Universitat Ramon Llull	1	Catalunya
Universitat Rovira i Virgili	2	Catalunya
Universidad de Extremadura	3	Extremadura
Universidad de La Rioja	1	La Rioja
Universidad CEU San Pablo	4	Madrid
Universidad Complutense de Madrid	4	Madrid
Universidad Nacional de Educacion a Distancia	1	Madrid
Universidad Politecnica de Madrid	1	Madrid
Universidad Rey Juan Carlos	1	Madrid
Universidad de Murcia	4	Murcia
Universidad Politecnica de Cartagena	3	Murcia
Universidad de Deusto	5	Pais Vasc
Universidad del Pais Vasco	7	Pais Vasc
Universidad de Zaragoza	6	Saragossa
Universidad Jaume I	2	Valencia
Universidad Miguel Hernandez de Elche	3	Valencia
Universidad Politecnica de Valencia	11	Valencia
Universitat de Valencia	12	Valencia
Total	109	

Font: Base de dades SCOPUS (2005-2015)

Articles publicats en revistes indexades (SCOPUS)

- **87 articles publicats (a tot l'Estat)**
- **109 autors afiliats a universitat espanyoles**
- **Segons la seva afiliació:**

Comunitat autònoma	Nº. autors	Universitat
Comunitat Valenciana	28	UV, UPV, ...
Andalusia	24	Almería, Granada, Jaén, ...
Catalunya	13	UDL, UPF, URV, ...
País Basc	12	UPB, Deusto

Organismes dedicats a la transferència de coneixement

Organisme	Tipus d'organisme	Universitat vinculada	Comunitat
Càtedra Cajamar de Economía y Agroalimentación	Càtedra	Universidad de Almería	Andalusia
Estudios Cooperativos-ETEA	Centre d'investigació	Universidad de Córdoba	Andalusia
Centro de Investigación "Ciudadanía y Sociedad Civil" (CISC)	Centre d'investigació	Universitat de Barcelona	Catalunya
Institut de govern i polítiques públiques	Institut	Universitat Autònoma de Barcelona	Catalunya
GEZKI - Instituto de Derecho Cooperativo y Economía Social	Institut	Universidad del País Vasco	País Basc
Instituto de Estudios Cooperativos, IEC	Institut	Universidad de Deusto	País Basc
LANKI- Instituto de Estudios Cooperativos	Institut	Universidad de Mondragón	País Basc
Observatorio Vasco de Economía Social (OVES/GEEB)	Observatori	Universidad del País Vasco	País Basc
Observatorio Valenciano de la Economía Social	Observatori	Universitat de València	València
Càtedra Cajamar-UPV de Economía Social	Càtedra	Universidad Politécnica de València	València
Centre d'Informació i Documentació Europea d'Economia Pública, Social i Cooperativa (CIDEC)	Centre documentació	Universitat de València	València
Centro de Investigación y Especialización en Gestión de Empresas Agroalimentarias (CEGEA)	Centre d'investigació	Universidad Politécnica de Valencia	València
Centro Internacional de Investigación e Información sobre la Economía Pública, Social y Cooperativa (CIRIEC)	Centre d'investigació	Universitat de València	València
Institut Universitari d'Investigació en Economia Social, Cooperativisme i Emprendiment (IUDESCOOP)	Institut	Universitat de València	València
Observatorio Español de la Economía Social	Observatori	Universitat de València	València

Font: Pròpia

Organismes dedicats a la transferència de coneixement

- **15 organismes**
- **5 instituts, 5 centres d'investigació, 3 observatoris, 2 catedres i 1 centre de documentació**
- **Per comunitats autònomes:**

Comunitat autònoma	Nº. organismes
Comunitat Valenciana	7
País Basc	4
Catalunya*	2
Andalusia	2

* També hi ha altres entitats amb vincles amb la universitat (Fundació Roca i Galès, etc.)

SITUACIÓ DE L'ECONOMIA SOCIAL I COOPERATIVA A LA UNIVERSITAT

	Programes	Articles publicats JCR	Articles publicats SCOPUS	Organismes transferència	Resultat global
Comunitat Valenciana	1	1	1	1	1
Andalusia	3	2	2	3	2
Catalunya	3	2	3	3	3
País Basc	2	3	4	2	3

EFFECTES DESENVOLUPAMENT MOVIMENT COOPERATIU

	Nº. Cooperatives	Llocs de treball	Vendes	Noves cooperatives (darrers 5 anys)*	Resultat global
Andalusia	2	1	2	1	1
País Basc	4	2	1	2	2
Catalunya	1	4	3	3	3
Comunitat Valenciana	3	3	4	4	4

* Dades del Ministeri de Treball i Seguretat Social

EFECTES DESENVOLUPAMENT MOVIMENT COOPERATIU

	Implantació cooperativisme a la universitat	Desenvolupament del cooperativisme
1	Comunitat Valenciana	Andalusia
2	Andalusia	País Basc
3	Catalunya	Catalunya
4	País Basc	Comunitat Valenciana

CONCLUSIONS

- **Oferta reduïda de programes de formació universitaris**
- **Elevat número d'autors que publiquen articles**
- **Manca d'organismes que facin d'enllaç entre universitat-cooperativa**
- **Ús eficient dels recursos destinats a la implantació del cooperativisme a la universitat al País Basc, Andalusia i Catalunya**

Jornada Internacional Interuniversitària d'Economia
Social i Cooperativisme

Universitat, empenedoria i cooperativisme.

GRÀCIES PER LA SEVA ATENCIÓ

ramon.bastida@upf.edu